

Muurplaatjes aan 25 historische panden op het Begijnhof van Turnhout

Muurplaatjes aan 25 historische panden op het Begijnhof van Turnhout

Vroeger werden reeds door de dienst Monumenten en Landschappen de bekende blauw-wit plaatjes aangebracht aan verschillende panden op het Turnhouts Begijnhof om bijzondere historische accenten te leggen en aan te tonen dat de betreffende huizen geklasseerd waren als monument.

Om de vele bezoekers nog beter te informeren, namen de Vrienden van het Begijnhof het initiatief om aan 25 historische panden een info-plaatje aan te brengen, dit in overleg met het OCMW-bestuur, Harry de Kok van het Stadsarchief en Johan Van Gorp, voorzitter van de Stadsgidsen. De realisatie van dit project kwam tot stand door de steun van de vele donateurs van de Vrienden van het Begijnhof en in samenwerking met de Koning-Boudewijnstichting.

Op 12 september 2003 mocht de voorzitter van het OCMW, Mevrouw Annie Leysen, officieel de 25 muurplaatjes inhuldigen. Ze deed dit met een dankbaar genoegen omdat het genomen initiatief kadert in de promotie van het Turnhouts Begijnhof.

Ze herinnerde er aan dat 25 historische panden een info-bordje verdienen en dat in de intieme sfeer van het Turnhouts Begijnhof geopteerd werd voor sobere en eenvoudige panelen in duurzaam materiaal en voor een beknopte tekst, passend in de stijl van dit merkwaardig Begijnhof, door Unesco als werelderfgoed erkend. Want opgenomen worden in deze lijst van werelderfgoederen is één zaak, maar om erkend te blijven moeten er voortdurend inspanningen geleverd worden en daarvoor betuigde zij haar dank aan de Vrienden van het Begijnhof. Annie Leysen bestempelde deze realisatie als een meerwaarde voor de vele binnen- en buitenlandse bezoekers, omdat de rijke geschiedenis van het Turnhouts Begijnhof zichtbaarder werd.

De lijst van de 25 uitverkoren panden voor een infoplaatje werd dan bekend gemaakt en de voorzitter van het OCMW, dat het Begijnhof beheert, bleef dan stilstaan bij drie van de panden die in de bijgevoegde lijst vermeld worden: de infirmerie, de woning met vitselwand van de laatste begijn, Grootjuffrouw De Boer, en de wasserij van kerkelijk linnen en hostiebakkerij:

- Infirmerie: Rond 1400 bestond er reeds een infirmerie aan de andere zijde van het Hof. Hier werden oude en zieke begijntjes verpleegd. Het huidige gebouw dateert van 1614 met een gevel van de 18de eeuw. In de zijgevel zijn nog oude littekens van bouwwijzigingen te zien. Destijds werd er hier ook onderwijs gegeven aan de volkskinderen. (woning nr.67)

- Woning met vitselwand: Een vitselwand is een zeer merkwaardig bouwkundig detail. In dit pand was de vitselwand de scheidingswand tussen twee woningen. Het bestond uit een houten kaderwand waarvan de open vakken gedicht werden met een vlechtwerk van dunne houten latten, waarop nadien de bezetting werd aangebracht. Het was ook in dezelfde woningen dat de

grote brand op het Begijnhof in 1562 zou gewoed hebben. Ter herinnering aan dit nog aanwezig gedeelte van deze vitselwand werd in de woning een klein raam in glas geplaatst. (woning nr. 66)

• Wasserij voor het kerkelijk linnen en de hostiebakkerij: Deze waren vroeger gevestigd in de achterbouw tussen de woning van de 16de eeuw en de infirmerie. Het waren de laatste activiteiten die door de begijntjes werden uitgeoefend om enige inkomsten te verwerven. In het Begijnhofmuseum vindt men een boeiend overzicht van deze activiteiten. (tussen woning 66 en 67 achterin)

Bijlage: lijst voor muurplaatjes aan de historische panden op het Turnhouts Begijnhof:

Foto: Heugwig Naets

1. Nr. 80: Oude pastorie 17e eeuw
2. Kruisberg (1786)
3. Ecce Homo
4. Nr. 76: Pastorie (1648)
5. Nr. 72: Woning Grootjuffer (17e eeuw)
6. Nr. 68: Vermoedelijk convent (ca.1600)
7. Nr. 67: Infirmerie (1614)
8. Nr. 66: Woning laatste begijn
9. Wasserij linnen en hostiebakkerij
10. Bleekweide
11. Lourdesgrot (1876)
12. Nr. 56 Sint-Jansconvent (1688)
13. Nr. 54. Refugiehuis Zusters H.Graf (einde 18de eeuw)
14. Nr. 52. Kerkehuis (17de eeuw)
15. Kapel Heilig Aanschijn (1887)
16. Kapel Sint-Petrus godshuis en weeshuis
17. Calvarieberg (15de eeuw)
18. Heilig Kruiskerk (1665)
19. Nr. 39 Sint-Annaconvent (17de eeuw)
20. Nr. 22 Kapelanie (17de eeuw)
21. Nr. 14 Plaats van de oude infirmerie
22. Bospoort. Toegang tot de warande van het Kasteel
23. Woningen J.Taeymans (1911)
24. Eertijds H.Geesthuis
25. Poort naar de vroegere Begijnhoeve
25. Nr. 66 Huis met vitselwand (16de eeuw)
- Woning laatste begijn

Het blijft een absolute aanrader voor de Turnhoutenaars, maar ook van inwoners van omliggende gemeenten, om eens een kijkje te nemen op het Begijnhof en eens op zoek te gaan naar deze 25 infoborden. Een bezoek aan het Begijnhofmuseum is hierbij zeker een opsteker.